

NIV-NYTT

Medlemsblad for Norske Idrettsleder-Veteraner
11. årgang   Nr. 2   April 2012

Roy Johansen tildelt NIVs ærespris 2011

ROY JOHANSEN – ishockeylandslagets dyktige trener siden 2001 – følte seg beæret og lykkelig etter utdelingen av NIVs ærespris for 2011.

Norske Idrettsleder-Veteraner

Postadresse: 0840 Oslo

Bankkonto nr.: 6011.05.96009

Leder:

Hans B. Skaset

Olav Aukrusts v 58 F, 0785 Oslo

Tlf.: 22 49 31 16

Mobil: 410 26 866

E-mail: hansbs@online.no

Nestleder:

Per F. Wright

Grønnegt. 10, 0350 Oslo

Tlf.: 22 59 81 02

Mobil: 926 95 756

E-mail: perfw@online.no

Styremedlem, sekretær:

Andreas Morisbak

Wilh. Wilhelmsens v. 15 D, 1362 Hosle

Tlf.: 67 14 75 82

Mobil: 905 28 903

E-mail: a.morisbak@fotball.no

Styremedlem, økonomi:

Håvard Lillegård

Helsetdammen 4, 1353 Bærums Verk

Tlf.: 67 56 23 55

Mobil: 907 40 873

E-mail: famlill@online.no

Styremedlemmer:

Anne Ma Thorsen

Stubben 6, 1512 Moss

Tlf.: 69 27 52 91

Mobil: 932 40 209

E-mail: annema.thorsen@gmail.com

Unni Nicolaysen

Skådalsvn 26 A, 0781 Oslo

Tlf.: 22 14 04 81

Mobil: 976 55 616

E-mail: Unni.nicolaysen@mac.com

Ellenor Allergoth

Nedre Askerhagan 8, 1383 Asker

Mobil: 934 11 819

E-Mail: hakon@online.no

Bjørn Tore Lie

Sloreåsen 19 D, 1257 Oslo

Mobil: 932 27 611

E-mail: bjortore.lie@handball.no

Redaktør NIV-NYTT

Åge Dalby

Otto Ruges vei 81 E, 1361 Østerås

Tlf: 67 14 83 53

Mobil: 959 07 015

E-mail: aa-dalb@online.no

NIV-minner

Vi har tidligere annonsert et nytt og fast innslag i NIV-nytt. Vår lille enquete begynner i dette nummeret med Hans B. Skaset og Bjørn Bogerud som bidragsyttere.

Hensikten er å gjennomføre korte intervjuer med medlemmene. Temaet skal være medlemmenes personlige oppfatninger og inntrykk av prestasjoner i idrettshistorien – enten som aktive, ledere, trenere eller i annen funksjon. Alle skal svare på de samme spørsmålene.

Redaktøren oppfordrer medlemmer til å sende inn sine svar / synspunkter. Enten pr e-post eller ordinær brevpost. Redaktøren vil redigere svarene – spesielt ut fra lengde / stoffmengde. Enkelte medlemmer vil bli intervjuet direkte.

Ellers er fremmøtet på NIVs sammenkomster i NIFs lokaler på Ullevål Stadion gledelig. Januar - 54 medlemmer, februar - 33 medlemmer og mars - 43 medlemmer. Totalt 130 medlemmer.

Årets utflukt går til Trondheim 11.- 13. juni – etter entusiastisk initiativ av NIV-damene Kirsti Jaråker, Turid Seime og Britt Mellegaard.

Innen påmeldingsfristen 15. mars hadde litt over 40 personer meldt seg på. Styret har bestemt at det tas en ekstra påmeldingsrunde etter påske, når flere detaljer rundt turen er på plass.

NIV-NYTT Utkommer i januar, april, juni og oktober.

Redaksjon:

Åge Dalby (redaktør), Andreas Morisbak, Håvard Lillegård

Foto:

Arthur S. Knudsen

Hans B. Skaset (f.1935)

Spørsmål 1: Hvilke idrettsbegivenheter og personer skapte idrettsinteressen din?

Idrettsinteressen ble skapt av mine foreldrenes holdning til og interesse for fysiske ytelser i arbeid og fritid. Kroppen var helt sentral for å makte utfordringene i hverdagen. Kravene til arbeidsevne og fysisk mestring var tydelige fra første steg.

Krigen forsterket bildet. Lokale (trønderske) friidrettsutøvere og skiløpere materialiserte idealer og pekte ut mål.

Spørsmål 2: Hva har idretten betydd for utviklingen av norsk samfunnsliv?

Idrettens bidrag til norsk væremåte og samfunnsliv kan ikke beskrives i noen få ord. Skal det likevel gjøres, så må det bli med ordene - glede, utfoldelse, spenning, innsatsvilje, samhold, stolthet og identitet.

Disse ordene antyder idrettens bidrag, som avviker fra ”fysisk aktivitet”, et virkemiddel i bl.a. folkehelsearbeidet.

Spørsmål 3: Hvilke av dine idrettsmeritter – som aktiv eller leder – er du selv mest fornøyd med?

Av ”meritter”, som for meg var viktige, var mitt første norske mesterskap i 10-kamp på Kadettangen (Bærum) i august 1960 av stor betydning. ”Å få det til”, dvs. få løst ut trening i en prestasjon av et visst format, var en nødvendig og viktig bekreftelse. Selvaktelsen og selvilliten fikk et løft.

To seire i NIF-valg, nestformann i 1973 og formann i 1984, uten å være valgkomiteens kandidat, huskes som utfordrende og spesielle forløp.

Spørsmål 4: Hvilke tre idrettsprestasjoner gjennom tidene setter du høyest?

1: For meg rager Vebjørn Rodals seier i Atlanta-OL høyest. Jeg var til stede. Det influerer sikkert på vurderingen. Men prestasjonen var enorm.

2: I 1978 satt jeg på Dombåstun og så (på TV) Grethe Waitz vinne sitt første VM i terrengløp. Hun viste en utrolig styrke, og løpet ble hennes internasjonale gjennombrudd.

3: Mitt siste bilde er av noe helt utenfor denne verden, nesten umenneskelig, og er av nyere dato: Petter Northugs 5-milsseier på Vancouver-OLs siste dag.

Hans B. Skaset – medlem av NIV siden 1991.

Bjørn Bogerud (f.1928)

Spørsmål 1: Hvilke idrettsbegivenheter og personer skapte idrettsinteressen din?

Jeg fant inspirasjon blant venner i min første klubb – Grane Arendal. Videre ble jeg sterkt oppmuntret av EM i friidrett på Bislett i 1946. Kristiansanderen Håkon Tranberg fikk to sølvmedaljer – på 100 og 200 meter.

Spørsmål 2: Hva har idretten betydd for utviklingen av norsk samfunnsliv?

Idretten har bidratt til å sveise ulike samfunnslag sammen. I idretten er det først og fremst resultatene – ikke sosial status – som teller.

Spørsmål 3: Hvilke av dine idrettsmeritter – som aktiv eller leder – er du selv mest fornøyd med?

Som aktiv var jeg kaptein på Tjalves lag som vant Holmenkollstafetten i 1953 etter syv år med seier til det svenske laget Ørgryte. Videre var deltakelse på landslaget på 1500 meter stort i 1952.

Som leder er jeg mest fornøyd med lederoppgaven for Grete Waitz-løpet, da vi etter noen år med suksess mestret økning fra 5. – 6.000 opp til 16.000 deltakere.

Spørsmål 4: Hvilke tre idrettsprestasjoner gjennom tidene setter du høyst?

Det må bli Birger Ruuds hopp-prestasjoner, Vebjørn Rodals OL-gull på 800 meter og maratonserien som Grete Waitz presterte i New York.

NB: Jeg har heller ikke glemt Sonja Henies prestasjoner og er også imponert over Tutta Pettersens resultater i verdensidretten golf.

Bjørn Bogerud – medlem av NIV siden 1998.

NIVs hilsen til H.M. Kong Harald

I forbindelse med Kong Haralds 75-årsdag sendte NIVs leder Hans B. Skaset følgende hilsen til vårt medlem nummer 1:

*H.M. Kong Harald
Det Kongelige Slott
Henrik Ibsens gt. 1
0010 Oslo*

Oslo 15.02.12

Deres Majestet,

Norske Idrettsleder-Veteraner (NIV) ønsker på denne enkle måten å ta del i den strøm av lykkeønskninger som blir Deres Majestet til del i anledning 75-årsdagen 21. februar. NIVs medlemmer er takknemlig og imponert over Deres Majestets store interesse for og omfattende innsikt i det samfunnsfelt medlemmene har viet tid og krefter til å fremme. Den støtte og oppmuntring som Deres Majestets holdning og aktive deltakelse har betydd for utøvere, trenere og ledere på alle plan innenfor idretten, kan ikke overdrives. Gleden ved å gjøre en innsats for idretten, som del av et større fellesskap, forsterkes gjennom Deres Majestets direkte og indirekte tilknytning. NIVs medlemmer ønsker alt godt for den store dagen og for mange gode år fremover.

*Ærbødigst
Hans B. Skaset*

REFERAT FRA MEDLEMSMØTE NR 1/12 I NIV

17. JANUAR

54 deltakere møtte til årets første medlemsmøte – og dermed en positiv start på det nye årets møterekke.

Starten på møtet gikk imidlertid ikke etter planen. Det skulle starte med overrekkelse av NIVs Ærespris til Roy Johansen. Dette måtte utgå da Johansen måtte ta seg av plutselig sykdom i nærmeste familie.

Leder Hans B. Skaset ønsket velkommen og godt nytt år. Han holdt deretter en samlet minneomtale over medlemmer som var gått bort siden forrige medlemsmøte: Erik Gjems-Onstad, døde 18.11.11; Magnus Nilsen, døde 04.12.11; Torbjørn Pollen, døde 05.12.11; Alf R. Bjerke, døde 09.12.11; Ivar Odd Formo, døde 18.12.11. Det er skrevet nekrologer i først nr av NIV-NYTT som sendes ut i slutten av januar.

Knut Korsæth fylte 80 år 19. januar og ble overrakt tradisjonell gave av Per Wright. Jan Fredrik Kveil fylte 75 år samme dato og får tilsendt blomsterhilsen.

Ordet ble så gitt til dagens foredragsholder:

Professor Yngvar Ommundsen, NIH

som snakket over temaet:

”Talentplukk, topping av lag, og tidlig spesialisering – er det lurt?”

YNGVAR OMMUNDSEN – professor ved NIH – holdt et informativt og tankevekkende foredrag om idrettstalenter og tidlig spesialisering

Ommundsen har vært opptatt av dette temaet i mange år i sine studier.

Hovedpunktene i framstillingen:

Hvordan bør vi tenke talent?

- Talentutvelgelse på snevre kriterier – er det så lurt?
- Må man spesialisere seg tidlig for å bli god?
- Uheldige effekter av tidlig spesialisering
- Hva er gevinsten med allsidighet?

Bakgrunn:

- Diskusjon og debatt om talentutvikling og tidlig spesialisering har økt i de skandinaviske landene og verden for øvrig de siste år.
- Henviste til temaet i debattbok om norsk idrett.

B/U idrettens spenningsfelt:

- Allsidighet/mangfold	i forhold til	Spesialisering
- Inklusjon	”	Eksklusjon
- Rekrutteringsfase	”	Frafall og prestasjon
- Romslighet	”	Effektivitet
- Læring, utvikle ferdigheter	”	Bevise ferdigheter
- Alle barn er vinnere	”	Sortering i god/mindre god
- Medbestemmelse	”	Sterk voksenstyring
- Deltakelse	”	Prestasjon
- Konkurranser som middel	”	Konkurranser som mål
- Fokus på hele barnet	”	Fokus på barnet som utøver og objekt
- Tilpasning: Idretten til barnet	”	Tilpasning: Barnet til idretten
- Øyeblikkets opplevelse	”	Framtid og avkastning

Talent definert (Howe, Davison og Sloboda, 1998):

- ”Giftedness” & ”Talent” – begavelse, anlegg – en beskrivelse.
- Genetisk overførte strukturer, delvis medfødte.
- Effektene ikke nødvendigvis synlige på tidlige stadier, men indikasjoner vil være synlige som trenede personer kan identifisere i faser før et høyt prestasjonsnivå viser seg.
- De tidlige indikasjonene på talent er basis for å forutsi hvem som vanligvis vil nå et høyt prestasjonsnivå senere.
- Bare et fåtall er talentfulle.
- Talent er relativt domene/område/aktivitetsspesifikt.

GRATULASJON: Per Wright gratulerer Knut Korsæth med 80-årsdagen.

Kritikk av talentbegrepet:

- Høyt prestasjonsnivå er snarere resultat av læring som følge av langvarig øving enn medfødte evner/anlegg.
- I følge Tranckle & og Cusion (2008) begrenses diskusjoner om talent og betydningen for god prestasjonsutvikling i idretten av mangel på gode diskusjoner.
- Resultat: ”Skyttergravsdiskusjoner” om arv og miljø.
- Debatten om arv og miljø reflekterer to helt ulike måter å tenke talent på – snevert og utvidet.

1. Snevert talentbegrep:

- Prestasjonsnivå i idrett på et tidlig alderstrinn – hvor god du er der og da.
- Dette gir ofte liten pekepinn om ferdigheter og prestasjonsnivå senere (ulikeheter i modning/utviklingstakt).

- Ferdighet/talent forstått statisk – som talent du har.
- 2. Utvidet talentbegrep:
  - Talent definert som evne og mulighet til å utvikle et potensiale henimot idrettsekspertise (inkluderer teknikk, fysiske egenskaper, interesse, motivasjon, treningsinnsats, mentale ferdigheter/læringsstrategier, muligheter i miljøet).
  - Ferdighet/talent forstått dynamisk – som et talent du kan utvikle og som du har motivasjon og vilje til å utvikle.

Hva forteller utviklingsstudier?

- En studie av verdens topp 25 i sine respektive idretter viste at mindre enn 10 % av nåværende suksessrike utøvere (på undersøkelsestidspunktet) hadde et prestasjonsnivå i 11- 12 års alder av en slik kvalitet at de indikerte at de ville bli så gode som de faktisk ble.
- En annen studie fulgte over 100 unge tyske tennisspillere identifisert som talentfulle i en tidlig fase over en 6-års periode. 18 stykker utviklet seg til profesjonelle voksne spillere.

Talent ("Giftedness" som potensiale ("råmateriale") og som produkt (ferdigheter) – en modell:

- Potensiale/råmateriale (iboende disposisjoner, forutsetninger) påvirkes av miljø og tilfeldigheter som katalyseres gjennom intrapersonlige fysiske og mentale karakteristika. Dette til sammen skaper "produktet" som vil si systematisk utviklede ferdigheter som gir gode prestasjoner.

Tidlig talentutvelgelse med basis i et snevert talentbegrep – hva fører det til?

- "Selvoppfyllende profetier" (Forventningsteori): 1. Trenere etablerer forhåndsforventninger til utøverne. 2. Forhåndsforventninger virker inn på kommunikasjon, feedback og oppmerksomhet overfor utøverne. 3. Kommunikasjon, feedback og oppmerksomhet virker inn på utøvernes selvoppfatning, motivasjon, prestasjon og læring. 4. Utøvernes prestasjoner utvikler seg i tråd med trenerens forventning: "Profetiet er oppfylt". "Jeg sa jo på forhånd at Per ikke ville nå langt".
- Tidlig talentutvelgelse (snevert talentbegrep) og relativ alderseffekt: Selvoppfyllende profeti i favør av "Januarbarna": Født tidlig på året, fysiske fortrinn – Blir "sett" av trenere og foreldre – Blir gitt bedre coaching, får økt oppmerksomhet, satt i prestasjonsgruppe – Ferdighetsutvikling øker – Overrepresentert blant topputøvere senere.
- Selvoppfyllende profeti i disfavør av "Desemberbarna": Født sent på året, fysiske ulemper/sen fysisk modning – Blir ikke "sett" av trenere og foreldre – Blir gitt dårligere coaching, får mindre oppmerksomhet, satt i "restgruppe" – Ferdighetsutvikling reduseres – Underrepresentert blant topputøvere senere.

Tidlig talentidentifisering særlig vanskelig i komplekse idretter som for eksempel fotball fordi det ligger flere underliggende ferdighetskomponenter bak prestasjonsevnen:

- Ferdighetskomponentene er flere og sammensatte.
- Ulike ferdighetskomponenter har ulik utviklingskurve for ulike spillere.
- Spillere kan ha svært ulike profiler på de ulike komponentene.
- Ulike ferdighetsprofiler kan gi samme høye prestasjonsnivå.
- Et lag vil gjerne være i behov av spillere med ulik ferdighetsprofil.

Konklusjoner tidlig talentidentifisering:

- Ikke lurt å plukke ut talentgrupper basert på prestasjoner/ferdighetsnivå i tidlig alder.
- Vanskelig å forutsi hvem som blir god på sikt basert på tidlige prestasjoner og fysiske forutsetninger.
- Bruk av snevert talentbegrep kan medføre stort tap av reelle talenter og svekke motivasjonen i det brede lag av idrettsaktive barn og unge.

- Effekt: "Talenteliminering" snarere enn talentidentifisering, økt frafall og færre fysisk aktive barn og unge.

Tiden tillot ikke Ommundsen å gå nærmere inn på en utdyping av effekten knyttet til tidlig spesialisering, men han presenterte konklusjonene fra sine studier:

- Unge utøvere bør gjennom en tilstrekkelig "sanker/allsidighetsfase".
- Erfaring fra ulike beslektede idretter gir overføringsverdi, og fremmer taktisk kompetanse.
- Tidlig spesialisering i tidlig alder er ikke en betingelse for god prestasjonsutvikling.
- Bruk av snevert talentbegrep kan medføre økt tidlig spesialisering og motsatt.
- Tidlig spesialisering kan øke faren for frafall.
- Tidlig spesialisering kan i sin tur medføre tap av reelle talenter og redusert motivasjon blant idrettsaktive barn og unge som ikke blir "sett".

Foredraget vakte tydeligvis stor interesse og leder måtte nok sette strek før alle som ønsket kom til orde. Følgende medlemmer rakk imidlertid å komme inn med kommentarer/spørsmål fra litt forskjellige synsvinkler: Jarl Bibow, Andreas Morisbak, Per Wright, Per Corneliussen, Atle Sundelin, Bjørn Nybakken, Grethe Evjenth og Lars Kolsrud.

Yngvar Ommundsen takkes så mye for et meget interessant og høyst aktuelt foredrag av stor viktighet for idrettutviklingen!

Andreas Morisbak
Referent

UTDELING AV NIVs ÆRESPRIS 2011 - 14. FEBRUAR

Roy Johansen, landslagssjef i ishockey, er tildelt NIVs Ærespris for 2011. Roy Johansen kunne ikke delta under NIVs årsmøte 10.11.11, der prisen vanligvis deles ut og heller ikke på ordinært medlemsmøte 17. januar. Derfor vedtok Styret å holde et eget møte for å markere overleveringen av prisen.

33 deltakere, inkludert ishockeypresident Ole-Jacob Libæk og generalsekretær Jon Haukeland, overvar utdelingen.

Fortjenstfull innsats

Prisen tildeles en norsk leder eller trener som har gjort en særlig fortjenstfull innsats for idretten i de senere år. Ved vurderingen legges spesiell vekt på konkrete resultater som kan føres tilbake til vedkommendes virke som trener eller leder.

Leder Hans B. Skaset ønsket velkommen og nestleder Per Wright foretok utdelingen.

NIVs komite for innstilling av kandidater til Styret har bestått av Hans B. Skaset (leder), Magnhild Sundli Brennvall, Hroar Elvenes og Per Wright.

Roy Johansen har vært ansatt som landslagstrener (head coach) i Norges Ishockeyforbund siden 2001. Han har gjennom et systematisk og langsiktig arbeid bygget en prestasjonskultur som har gitt landslaget bemerkelsesverdig gode resultater i konkurranse med de store ishockey-nasjonene.

Siden 2005 har landslaget vært i A-puljen og oppnådd gode resultater i VM og OL, bl. a.:

- 2008: VM i Canada. Kom til kvartfinalen der de tapte for Canada.
- 2010: VM i Tyskland. Slo Tsjekkia, Frankrike og Sveits.
- 2010: OL i Vancouver. Norge kvalifiserte seg med seire mot Kasakhstan, Frankrike og Danmark.
- 2011: VM i Slovakia. Kvartfinale der de tapte for Finland og ble nr 6. Slo Sverige og Østerrike i innledningsrunden og Sveits og Frankrike i mellomrunden.

SUKSESSTRENER: Roy Johansen har ledet ishockeylandslaget til mange flotte resultater - blant annet seier over Sverige i VM.

Sjef i 11 år

Roy Johansen har vært en standhaftig landslagssjef i 11 år. Siktemålet har vært å komme opp blant de beste nasjonene gjennom å lære av dem. Han har lagt vekt på prinsipper, systematikk og offensive holdninger og særlig siktet mot bedring av styrke, utholdenhet og fysisk ishockey i stadig høyere tempo. Han framholder for spillerne at det ikke finnes snarveier til suksess og at vilje og hardt arbeid er nøkkelen.

Gjennom resultatene er Norge løftet opp til et godt internasjonalt nivå i konkurranse med ledende ishockeynasjoner. Det har gjort landets spillere mer attraktive for utenlandske klubber. Dette igjen har resultert i bedre trenings- og konkurransekultur og høynet nivået også i norske ishockeyklubber.

Roy Johansen er 51 år og har solid trenerutdannelse fra Norges Idreththøgskole. Som spiller representerte han Vålerengen, men også i kortere perioder Sparta, Sarpsborg og Djerv, Bergen. Roy Johansen har spilt 61 landskamper og deltatt i tre OL (1984, 88 og 94).

Roy Johansen takket for prisen på vegne av mange som har stått på for norsk ishockey og uttrykte stolthet av å ha fått en slik pris fra en så kunnskapsrik forening.

Norge på 20. plass

Så fortalte han om noen av sine utfordringer og erfaringer i jobben. I det følgende noen hovedpunkter om det:

- Var nr. 20 på rankinglista under Leif Borch.
- Sverige og Finland ville ikke møte Norge som de betraktet som for dårlig motstand.
- Så på de beste – hva kan vi bli bedre på?
- Ydmykhet og hard jobbing sentralt.
- Satset på spillere med karakter – som ville trene så mye som var nødvendig.
- Norge må være et ”jævlig” lag å møte.
- Viktig å få flere spillere ut i de beste ligaene.
- Mulig å bli like sterke som motstanderne. Har økt vekta fra flere spiller før på 75 kg til de fleste nå på 95 kg.
- Lite ishockeymiljø, kjenner hverandre, tar vare på hverandre.
- Samhandling et nøkkelord.
- Kan ikke konkurrere mot ressurser, lønninger etc. i de profesjonelle ligaene.
- Klubbene i Sverige har 150 – 200 millioner i omsetning.
- Sverige har 60 spillere i NHL.
- Hjemlige forhold beskjedne, så det gjelder å få mye ut av lite.
- Før mange forklaringer på hvorfor en ikke hang med internasjonalt og flere spillere ville ikke være med.
- Nå vil alle være med – stor entusiasme.

- Gjelder å få til resultater som er bedre enn den enkelte utøver.
- Fotballen rapper de beste talentene.
- Neste VM med to puljer på 8 lag i Stockholm og Helsingfors, 7 kamper, de 4 beste går til kvartfinale. Møter i rekkefølge Sverige (4. mai), Russland og Tsjekkia. OK å møte kanonene tidlig. Er vi blant de 9 beste, er vi kvalifisert for OL.

Deretter var det spørsmål/kommentarer fra Per Wright, Bjørn Tore Lie, Åge Dalby, Knut Johannesen, Bjørn Nybakken, Stein Rohde-Hanssen, Andreas Morisbak, Rolf Nyhus, Hans B. Skaset, Lars Kolsrud og Ole-Jacob Libæk. Hans B. Skaset konstaterte i sin avslutning av seansen at Roy Johansen hadde bekreftet sitt gode kandidatur til prisoverrekkelser. Generalsekretær Jon Haukeland takket på vegne av Norges Ishockeyforbund både for prisen og tilstelningen – og overrakte styreleder en ishockeytrøye signert av landslagsspillere.

Andreas Morisbak
Referent

GAVE: Hans B. Skaset landslagstrøye av ishockeyfolket, og selv NIVs leder måtte konstatere at han trengte skulderbeskyttere for å fylle trøya helt.

REFERAT FRA MEDLEMSMØTE NR 2/12 6. MARS

Styreleder Skaset ønsket 43 personer velkommen.

Åge Dalby fremførte minneord over Aage Johansen (92 år) som døde 06.02.12 og Roald Aas (83 år) som døde 18.02.12.

HBS introduserte dagens foredragsholder som har lang fartid i ulike posisjoner i media, har trenerutdanning i fotball og er for tiden fotballkommentator i Aftenposten:

Ola Bernhus

Som kåserte over temaet:

”Når alt går galt. Norsk fotballs dramatiske nedtur”

Ble i utgangspunktet konfrontert med den noe ”dramatiske” tittelen og innrømmet at den i noen grad var journalistisk utformet for å skape interesse.

Gjorde klart at hans refleksjoner skulle dreie seg om omdømmet til norsk fotball og viktigheten av det. Omdømmet avhenger ikke av hvor bra du arbeider og hvor urettferdig du synes det er å bli rakk ned på. Omdømmet avhenger av hvordan du oppfattes.

GAMLE VENNER: Foredragsholder Ola Bernhus med lederjobber både fra Dagbladet, TV 2 og Aftenposten er gammel venn av Per Wright.

Over 10 000 tilskuere

Status 2007: Pengene strømmet inn med basis i TV-avtale og et eksploderende tilskuerantall. Sponsorene sto i kø for å putte inn penger. Det var da et snitt på over 10.000 tilskuere i norsk tippeliga. Ikke fordi nivået var bedre enn tidligere, men fordi pengene og showet var der. Det ble en slags mote. Fotballen var inne.

Status 2012: Det tok fotballen fire år å rive ned dette. Det tar lengre tid å bygge det opp igjen, men det arbeidet har begynt – og det er bra.

Stikkordet ”omdømme” er et kjedelig ord, men det rommer andre og mer spennende ord – vitalitet, begeistring, idrettsglede, stolthet, tilhørighet, samfunnsbygging, inntekter og et sted i andre enden: Bedre idrettsutøvelse.

Hvilke sponsor vil være knyttet til et dårlig omdømme? Alle vil tvert imot være forbundet med et godt omdømme.

Egentlig er det enkelt å argumentere for fotballens – og idrettens – positive verdier. Idrettslagene og ikke minst fotballklubbene rundt omkring er ofte den viktigste sosiale institusjonen i bygda eller byen. Det trenes og instrueres, et stort antall barn tas hånd om på en fin måte og hundretusener mennesker engasjeres. Over alt er det seriøse trenere eller foreldre som gjør det de kan.

Fotballferdigheter

Vi har dessuten et seriøst og velorganisert fotballforbund som driver ordentlig, ikke minst når det gjelder å ta seg av barn og ungdom. For eksempel fotballferdighetene, der vi nå klager vår nød fordi utlendingene er så mye flinkere enn oss.

Det må føles urettferdig for Andreas Morisbak, som har jobbet så lojalt og samvittighetsfullt og fått til et opplegg som alle fotballforbund i hele verden kan misunne Norge, bare for å se at det smuldrer opp når guttene og jentene når seniornivå og utsettes for andre påvirkninger. (Referenten burde kanskje ikke tatt med dette avsnittet, men Bernhus sa det faktisk slik, så da så.)

Det som i utgangspunktet er bra, blir så feil fordi arbeidet overtas og skal settes ut i livet av ”cowboyer” som bare tenker på å vinne neste fotballkamp.

Hva er fotballens omdømmestatus i Norge ved inngangen til 2012-sesongen. Konklusjon: Lavmål. Nivået: Landslagene og klubbene forrige sesong. Tippeligaens åpenbare mangler. De internasjonale kampene på TV i sammenligning.

Spillestilen

Spillestilen: Økende fokus på måten norske lag spiller på. Nivået internasjonalt har hatt stor utvikling både teknisk og fysisk mens vi har stått nesten stille. Vi har terpet 90-åras fotball mens utlendingene har øvd på framtida. Drillo-stilen. Det store problemet er ikke hvordan landslaget spilte under 90-tallet

og spiller nå. Problemet er hvordan det er blitt etterapet av lagledere og trenere og spesielt foreldre, som på 90-tallet tvang barna til å presse, sparke og løpe. Ballen er blitt en fiende, ikke en venn, når vi ser hvordan disse barna opptrer som voksne.

Sløsingen: Det er likevel verre med den økonomiske sløsingen der pengene i for stor grad blir brukt til kortsiktige disposisjoner. Millionlønninger til ordinære spillere og kjøp av utlendinger for å berge noen poeng ekstra illustrerer hvordan ureflekterte klubbledere tenker. Alle klubber sliter med å gå i null.inntektskroner budsjetteres ut i driften, i et inntektsnivå der de fleste har budsjettert med å komme langt i cupen og blant de seks beste i serien. Det kan ikke gå bra for alle.

Umoralen: På toppen av dette kommer åpenbare misligheter opp i dagen. Veigar Pall Gunnarsson, Stabæk, Vålerenga og Rosenborg. Arrestasjoner, razziaer privat og i klubblokaler. Fredrikstad-saken. I alt åtte klubber under skattemyndighetenes gransking.

Arroganse

Arrogansen: På toppen av dette sitter norsk fotballs toppledere og beklager, men hevder samtidig at sakene er opphøyet og at det er nulltoleranse for snusk og misligheter i fotballen.

Lisensene: Lisensbestemmelsene er svært strenge og er på mange måter velkomne tiltak for å sikre den sportslige kvaliteten, hindre økonomisk råkjøring og skape interesse for norsk fotball. Den sportslige kvaliteten skal sikres ved at det stilles krav til utdanning, administrasjon, til sportslig opplegg, til arrangement, til publikumsfasiliteter og antall profesjonelle spillere. Dette er bra, for tilstanden ville trolig vært verre dersom ikke lisensene stilte krav til egenkapital, balanse og budsjettering.

Men burde ikke dette være et forhold mellom skifteretten og klubben, ikke NFF og klubben? Spørsmål kan stilles. Som kommentator har jeg fått vite mange merkelige eksempler på tiltak som folk rett og slett ler av. Historiene som går – noe dokumenterte, noen det bare prates om, alle har det til felles at de ødelegger omdømmet og at de ikke burde eksistert, verken som sannheter eller gode historier.

Konklusjon: Omdømmet er hardt skadd og må bygges opp igjen.

Får tøff jobb

Den nye generalsekretæren, Kjetil Siem, har litt av en jobb. Han har sterke krefter å bekjempe, men også påvirkningsmulighet. Nå skal NFF granske seg selv når det gjelder overganger, men hva som kommer ut av det er vel et stort spørsmål.

Scenario 2017: Etter denne harde kritikken, brukte Bernhus litt tid på slutten av foredraget til å ”se” fem år fremover i tid – og da ser han noen positive forbedringer, men fotballen vil nok fortsatt heftes med enkelte av dagens utfordringer:

- Norges Fotballforbund har gjenfunnet seg selv og er igjen det folkelige forbundet som leder en folkelig virksomhet, og de har samtidig beholdt det seriøse som leder en etter norske forhold gigantisk virksomhet med alt det innebærer av kamper, dommere, lisenser, treneropplæring, lederopplæring, skolering av yngre spillere.
- Norske klubbtag spiller en mer teknisk fotball enn i dag, med større variasjon og større underholdningsverdi, men ikke nødvendigvis med bedre resultater. De gode utenlandske spillerne vil fortsatt ikke komme til Norge, fortsatt har vi ikke fått opp nok gode egne spillere og fortsatt vil de beste forsvinne utenlands.
- Det norske landslaget vil ha utviklet et spill med større egenkvalitet, men den internasjonale rangeringen er ikke forbedret. Kanskje når vi et nytt sluttspill i mesterskap – fordi vi er i en sympatisk VM-gruppe. Og fordi EM-sluttspillet skal utvides med flere lag. Vil kvinnelandslaget ha hentet noe inn igjen?
- De norske klubbene vil nok fortsatt slite økonomisk. Kanskje vil noen flere ha lært av pengesløsingen og uansvarligheten i det første tiåret på 2000, men ikke alle.
- De flinkeste lederne vil trolig fortsatt gå trette av å slite døgnet rundt uten å komme noen vei – og gi seg. Det kommer nye ledere til, og de har ofte bare ett ønske. Bedre resultater for A-laget og vil ta snarveien til sportslig suksess. Lure løsninger, på kanten moralsk og kanskje juridisk.

Ikke fordi de er kjeltringer som vil berike seg selv, men fordi de synes det er ålreit å tøyе etikken litt så lenge formålet er så godt.

- Men omdømmet til norsk fotball vil totalt sett være bedret, fordi fotballen på de fem årene vil gjenfinne sin verdi som samfunnsbyggende virksomhet, oppdragende virksomhet, godviljeskaper. Som den største og viktigste frivillige, sosiale bevegelsen i det norske samfunn.

Stor interesse

Foredraget hadde tydeligvis vakt stor interesse og oppmerksomhet i forsamlingen for hele 15 innspill på spørsmål og kommentarer kom før styreleder måtte si stopp. Innspillene omhandlet bl. a. agentenes betydning, håndhevingen av lisenskravene, forsøket på etisk opprustning ved synging av nasjonalsangen og ”handshake for peace”, nedgangen i publikum grunnet for få lokale spillere?, for lite vekt på det kunstneriske i idretten og burde lære av turn, Drillo-stilens betydning, jentefotballen annerledes enn herrefotballen?, fotballtilhengernes engasjement på godt og vondt, prestasjonene i førersetet – prestasjonene må opp mange hakk, enkelte tvilsomme avtaleinngåelser, fotballen vokst enormt i bredden, fotball spilles hele året, de som blir gode driver med fotballaktivitet i timevis hver dag i barne- og ungdomsalder.

Ola Bernhus takkes så mye for en ærlig og røff omtale av fotballens omdømme, krydret med noen illustrerende eksempler som sikkert ble oppfattet som god underholdning - faktisk også hos referenten som imidlertid er svært opptatt av endringen til det bedre bør være en meget viktig sak for NFF i tiden framover.

NIV-treff i Trondheim

Med utgangspunkt i initiativ fra tre kvinnelige medlemmer i NIV som bor i Trondheim, har Styret besluttet å følge opp en hyggelig anmodning om å arrangere en tur til Trondheim for NIV-medlemmer og ledsagere i ovennevnte tidsrom.

Et oppnevnt reiseutvalg bestående av Ellinor Allergoth, Bjørn Tore Lie og Andreas Morisbak har fått i oppdrag å ordne med bestilling av hotell og tog og sammen med ”Trondheimsavdelingen” sy sammen et egnet program fra et forslag med rikholdige muligheter.

En kort orientering om opplegget så langt ble gitt av Andreas Morisbak og en utdypende skriftlig orientering ble utdelt på møtet. Den samme orienteringen ble sendt ut på e-post senere på dagen til øvrige medlemmer.

Grunnet hotell- og tog-bestillinger ble det satt en kort frist for tilbakemelding om ønsket deltakelse innen 15. mars.

Ved denne fristens utløp hadde ca. 40 meldt om ønsket deltakelse – og dermed blir det tur.

Når detaljprogrammet er klart sendes informasjon – og eventuelt ytterligere utlysning – til medlemmene.

Andreas Morisbak
Referent

Minneord

Aage Johansen (1919 – 2012)

Aage Johansen ble født i Hamar 6. desember 1919 og døde på Smestadhjemmet i Oslo 6. februar 2012. Han ble bisatt fra Østre Aker kirke 15. februar.

Familien flyttet til Sandaker i Oslo i 1932. Aage som allerede hadde markert seg i som en av Norges beste gutteløpere – fortsatte utviklingen i sin kjære klubb Oslo Idrettslag.

Aage ble – som 16-åring - norsk juniormester i Horten i 1936. Og han ble snart verdens beste juniorløper - aldersmessig. Han deltok i EM og VM - som seniorløper - både i 1938 og 1939 med bronse fra EM i Riga 1939 som beste prestasjon. Junioralderen i Norge var på denne tiden knyttet opp mot sportslige prestasjoner – ikke alder.

I 1938 presterte Aage Johansen – 18 år gammel – fantastiske tider i Davos. Han gikk 500 meter på 42,9. I samme stevne forbedret Hans Egnestangen verdensrekorden fra 42,3 til 41,8. På 1500 presterte Aage 2.17,1 og slo Oscar Mathisens berømte rekord på 2.17,4 som sto fra 1914 til 1937. Egnestangen forbedret gjeldene rekord fra 2,14,9 til 2,13,8.

I februar 1940 gikk Aage 5000 meter på 8.14,8 i Bergen. Han gikk 2,4 sekunder raskere enn Ivar Ballangruds verdensrekord. Men tiden ble ikke godkjent som ny rekord av formelle årsaker (250 meters bane). En uke tidligere gikk Aage 10 000 meter på 17.38,6 på Bislett. Ballangrud hadde da verdensrekorden på 17.14,4.

Så kom krigen til Norge i april 1940. En eventyrlig skøytekarriere ble ødelagt av fem års okkupasjon. Svaret får vi aldri, men det er naturlig å tro at krigen kostet stortalentet Aage Johansen både verdensrekorder og internasjonale gullmedaljer.

Aage kom tilbake i 1946 og ble norsk mester i Oslo. Året etter fikk han bronse i NM. Han ble sjettemann under EM i Stockholm 1947 og gikk bare to distanser i VM i Helsingfors samme år. Aage la opp etter NM i Tønsberg 1949.

Aage traff sin kone Bergljot Sandvik under et skøyteløp på Kongsberg i 1938. De var senere et par i hele 74 år. Aage og Bergljot giftet seg i juni 1944 og fikk to barn – Berit Unn og Stein Erik. Aage trappet ned sin aktive karriere, mens Bergljot som var tre år yngre, fortsatte sin turnkarriere og var OL-deltaker i Helsingfors 1952.

Aage gikk inn i krevende oppgaver både innen administrasjon i Oslo Idrettslag (OI) og Norges Skøyteforbund. Treneroppgaver lå det også i mange, mange år. Aage var medlem av NSF's styre og ledet i mange år Hurtigløpskomiteen. Han var trener og lagleder for Norge under en rekke representasjonsoppgaver, og han var landslagstrener for eliten i 1967 – 69. I 1973 ble Aage tildelt NSF's høyeste utmerkelse – gullmerket. Aage har også fått Kongens fortjenestemedalje.

Aage som var ansatt i Christiania Bank og Kredittkasse fra 1939 til 1986, var også en dyktig skribent. Han var redaktør for «Skøytesport» i lang periode og leverte i årevis artikler til Aftenpostens sportsredaksjon.

Både Aage og Bergljot er tildelt Lørdahl-statuetten, høyeste utmerkelse i OI. Bergljot har i en årrekke vært kunsløpstrener, og hun har ledet Kunsløpskomiteen i NSF i mange år. Stor var selvfølgelig familiegleden, da datteren Berit Unn ble norsk mester i Tønsberg i 1964.

Aage var alvorlig syk de siste årene etter at han fikk diagnosen Alzheimer – en sykdom som stadig ble vanskeligere å takle. Sine fire siste år tilbrakte han på Smestadhjemmet ikke langt fra hjemmet i Smestadhagen.

Aage Johansen var medlem av NIV siden 1988.

Åge Dalby

Roald Aas (1928 – 2012)

Roald Edgard Aas ble født på Sagene i Oslo 25. mars 1928 i Oslo og døde av kreft på Abildsø bo- og rehabiliteringssenter 18.februar 2012.

Roald ble bisatt fra en fullsatt Bækkelaget kirke 28. februar. Sønnene Even og Annar holdt vakre minneord over faren. Skøytekollega Knut «Kuppern» Johannesen holdt en minnerik tale om sin gode venn og konkurrent.

Sten Stensen hilste fra Morgendagens skøyte-ess, en organisasjon som Roald virkelig brant for i alle år, og finansminister Sigbjørn Johnsen mintes en populær skøyteløper og en trofast, politisk medspiller. Mange hadde gode ord å si om den populære idrettsmannen.

Roald vokste opp i sparsomme kår, men hevdet seg snart i idretten og ble en fremragende skøyteløper og sykkelrytter. Han representerte Oslo Idrettslag, Oslo Skøyteklubb (fra 1956) og Idrettsklubben Hero.

Det store idrettsåret for Roald var 1956. Da ble han norgesmester både på skøyter og sykkel – ved begge anledninger i Hamar. For den bragden fikk han Egebergs ærespris samme år.

Roald hadde ellers syv sølvmedaljer i NM (Kuppern vant fem av disse mesterskapene), to EM-bronse (Oslo 1957 og 1960) og en VM-bronse (Helsingfors 1958). Han deltok i 15 landskamper og fikk ni distanseseirer. Han satte norsk rekord seks ganger (tre på 1500 meter, tre på 3000 meter) og vant syv distanseseirer i NM.

Roald deltok i hele 10 EM på rad fra 1951 og ni VM på rad fra samme år – med unntak av 1953. Han deltok i alle 12 NM fra 1950 til og med 1962.

Personlige rekorder: 42,3 – 2.10,4 – 4.37,0 – 8.01,6 – 17.08,2.

Kronen på verket satte likevel Roald under de olympiske leker i Squaw Valley i 1960. Roald utklasset verdensrekordholderen Juhani Järvinen i par og gikk en fenomenal sisterunde på 34,5 i vindbygene. Tiden: 2.10,4 holdt til gull. Men det spøkte stygt for Roald seier, da Evgenij Grisjin i et senere par lå fire sekunder foran, da klokken ringte. Men Roalds sisterunde var enorm.

Russeren kom inn på nøyaktig samme tid som nordmannen.

For Roald smakte gullet ekstra godt. Under OL 1952 i Oslo fikk Roald bronse på favorittdistansen, men han gikk i snøvær under langt dårligere foran enn de sterkeste konkurrentene. Forholdene fratok nok Roald gullet ved den anledningen, men utendørsidretter har alltid sine utfordringer.

Roald var også trofast mot sin arbeidsgiver. Han var ansatt hos Jordan i hele sitt yrkesaktive liv – fra 1947 til 1988. Roald kompenserte minimal utdanning med et vinnende vesen, bredt nettverk og evne til å få folk med seg. Roald ble lagersjef for det store Jordan-konsernet.

Roald var svært syk den siste tiden. Men han fikk stadig besøk av familie og gamle skøytevenner. Til alle uttrykte han den samme gleden over hva idretten hadde gitt ham. Roald følte at han hadde fått svært mye tilbake fra sitt dype engasjement for sport.

– Tenk på hva den gullmedaljen betydde for meg, sa Roald helt til det siste. Han var fornøyd og takknemlig for alt livet hadde gitt ham.

Roald var en god og humorfylt familiemann – for sønnene og barnebarna spesielt. Roalds livsledsager Bjørg sto trygt ved hans side i mange år.

Roald Aas var medlem av NIV siden 2000.

Åge Dalby

Jubileumsdager

90 år:	3. juni:	Rigmor Andresen
75 år:	16. april:	Anne-Ma Thorsen
	9. juni:	Georg Smefjell
	23. juni:	Eva Berger
	26. juni:	Odd Seim-Haugen
	28. juni:	Odd Bergh
70 år:	4. juni:	Bjørn Eilert Eriksen

LYTTENDE: NIV-medlemmer følger foredraget til Roy Johansen. I første rekke Knut Johannesen, Tormod Knutsen og Paul Nestaas. Bak Bjørn Nybakken, Ann-Helen Bjørnstad, Britt Mørk, Mildred Kristoffersen og Ove Fløtaker.